

Milieu- en klimaatraad 19/11/2020 (digitaal)

Aanwezig: Schepen Marina De Bie, An Goedgezelschap, Jasper Baeyens, Mon Schepers, Joan Pepermans, Luc Van Espen, Arnout Ruelens en Nina Van den Bilcke.

Agenda

Inhoud

Agenda.....	1
Inleiding.....	1
WERF GEZONDE LUCHT.....	1
WERF KOELE STAD.....	2
WERF DROGE VOETEN.....	2
WERF STERKE NATUUR.....	2
CIRCULAIR DENKEN.....	3
PROGRAMMA.....	3
ACTIES 2021.....	3
WERKING MILIEU en KLIMAATRAAD.....	4

Inleiding

Vorig jaar werd met de adviesraad een traject gelopen om het klimaatplan vorm te geven. Het klimaatplan is opgemaakt en zit nu in de implementatiefase.

Doel van de avond:

- Samen terugblikken op de projecten van 2020
- Vooruitblikken op de planning van 2021
- Bekijken waar de prioriteiten liggen
- Overlopen van de werking van de adviesraad

Voor meer details wordt verwezen naar de presentatie in bijlage.

Vragen/bemerkingsen uit de groep worden in het verslag weergegeven met '→'

Er zijn 5 werf. Per werf wordt een selectie van acties overlopen.

WERF GEZONDE LUCHT

Binnen deze werf wordt ingezet op het verminderen van CO2 uitstoot. Er gebeuren veel acties voor huishoudens, maar ook steeds meer acties voor het eigen patrimonium, de industrie, mobiliteit en de tertiaire sector. Er werd dieper ingegaan op

- **ASTER woonpunt Mechelen:** Project waarbij woonpunt op zijn patrimonium zonnepanelen gaat plaatsen. Aster is zowel een Europees project (ELENA H2020) als een coöperatieve vennootschap van sociale huisvestingsmaatschappijen.
 - Lokale overproductie? Kan distributienetwerk elektriciteit dit volgen? Er wordt een netstudie uitgevoerd en afgestemd met Fluvius. Voorbereiden op een shift naar een lokale energiegemeenschap waar wordt gedeeld.
 - Thuisbatterijen gaan ook een impact hebben in de toekomst (voorlopig nog duur). Mensen hoeven dan niet terug op het net te zetten. Vooral in de winter is er veel vraag (netto-opname van het net vs zomer netto-afgifte) → Discussie dat dit op collectief niveau moet geregeld worden. Kritisch te bekijken en op te volgen door Fluvius.
- **Warmtestudie vesten – Raghenò – restwarmte (makelaar):** Naast de uitwerking van een strategie zijn er ook concrete projecten (vb. heraanleg van de vesten en gebruik van een lokaal warmtenet). Samen met bedrijven en Provant wordt ook bekeken wie er restwarmte heeft, wie een warmtevraag heeft,... Infomomenten werden voorlopig uitgesteld.
 - Warmtepompsystemen zijn interessant voor grootschalig gebruik

WERF KOELE STAD

De aanpak van de stad inzake sensibilisatie en het ontharden van het openbaar domein wordt geduid.

- Op speelplaatsen van scholen kunnen bomen geplaatst worden: deels ontharden + schaduw

WERF DROGE VOETEN

De aanpak rond het voorkomen van wateroverlast wordt besproken.

- Hergebruik van bemalingswater: Ook in Mechelen werd afgelopen zomer water van werven hergebruikt door eigen diensten of buurtbewoners of landbouwbedrijven. In de vergunningsaanvraag of melding voor bemaling moet de aanvrager motiveren waarom bepaalde oplossingen niet haalbaar zijn. In eerste instantie moet worden ingezet op retourbemaling (terug infiltreren) en dan hergebruik, lozen op waterlopen of in de riolering. Dit punt wordt ook meegenomen bij herziening van de bouwcode. Belangrijk aandachtspunt is het bewaken van de waterkwaliteit (in het bijzonder bij sites waar er saneringen gebeuren zoals Comet).
 - Suggesties: Overeenkomst met landbouwers die telen onder glas voor het aanvullen van putten voor de opvang van 'serrewater' met bemalingswater; Water terug lossen in natuurgebieden. Deze suggesties zullen meegenomen worden voor projecten water voor landbouw (zie verder), wanneer er bemalingen zijn in de buurt.

WERF STERKE NATUUR

Het onthardingsprogramma en de droogtemaatregelen worden besproken. Dit omvat acties voor de landbouw en voor particulieren en acties op openbaar domein.

CIRCULAIR DENKEN

De werking van circulaire economie naar inwoners en ondernemers wordt kort toegelicht. Dit omvat ondermeer de Potterij site als een hub voor de circulaire economie en het werken aan de bouwcode. Er is voor deze werf ook een beleidsgroep van partners betrokken (zie verder werking milieu- en klimaatraad).

- Voedselstrategie: Afgelopen jaar werd een nieuwe fietslus Mechels natuurlijk gelanceerd alsook een korte keten kaart.
 - o Mechels natuurlijk: De stad startte een tijd terug met landbouwparticipatietraject op het Hombeeks plateau (EU project Pure Hubs). Met de realisatie van het ontmoetingscentrum 'De Kettinghe' in Heffen werd een eerste stap gezet. Via educatieve en toeristische activiteiten kunnen bezoekers er de troeven van het Hombeeks plateau ontdekken. Daarnaast werd een netwerk van landbouwers uitgebouwd. Deze ondernemers verenigden zich onder de naam 'Mechels natuurlijk' en zetten hun diverse producten (hoeveijs, artisanale broden, groentemanden,...) af bij Mechelaars en lokale horeca. Verder werden de ondernemers van 'Mechels natuurlijk' gestimuleerd om aan landbouwverbreding te doen (hoevewinkel, teambuilding op de boerderij, klas- of groepsbezoeken,...). Het netwerk 'Mechels natuurlijk' blijft groeien. Zo zijn de bioboeren erbij gekomen en breidt het netwerk zich verder uit dan het Hombeeks plateau.
 - een printversie van de fietskaart is ook te verkrijgen bij Visit Mechelen
 - o Korte keten: Kopen, bestellen of oogsten bij de boer zit in de lift. 'Dankzij' de Coronacrisis vinden steeds meer Mechelaars de weg naar het platteland. De stad organiseerde een bevraging bij Mechelse landbouwers om hun aanbod beter te leren kennen. Het resultaat is de publicatie van een 'korte keten kaart 'van bij de boer tot op je bord'
- Bouw: Van De Potterij (Hanswijkstraat) en het Huis Joos (Graaf van Egmontstraat) wordt een circulaire hub gemaakt. In bouwverordering zal ook aan het circulair verhaal aandacht besteed worden.
- Ondernemingen

PROGRAMMA

De verschillende werven worden opgevolgd met een programmamanagement. Dit omvat enerzijds het verzamelen van relevante data (meetnet) en anderzijds het bewaren van het overzicht van alle acties. Ook een aantal transversale acties (bv. herziening bouwcode) vallen hier onder.

ACTIES 2021

Er staan reeds een aantal interessante uitdagingen klaar voor 2021

- **Water voor landbouw (incl. wetlands for cities)**
- **Hoogcalorisch gas:** Voor de omschakeling van gas naar hoogcalorisch gas wordt een samenaankoop georganiseerd om na te gaan of boiler geschikt is voor omschakeling.
- **Samenaankoop verwarming:** Aan bovenvermelde wordt een samenaankoop van duurzame verwarming koppelen wanneer boiler niet geschikt blijkt.
- **Nudging energiefactuur**
- **Beleidsplan ruimte**

Er wordt dan ook gedacht om volgende acties prioritair te behandelen in 2021:

- **Beleidsplan ruimte**
- **Ondernemingen:**
- **Klimaatstraat:** Woningen collectief renoveren
- **Private en stedelijke bodemverzegeling en rationeel watergebruik:** o.a. Ontharden van tuinen, speelplaatsen,... en sensibilisering

SUGGESTIES VANUIT DE GROEP

- Verwijderen van een aantal bovengrondse parkeerplaatsen in de binnenstad (Keizerstraat, Heihoek, Hanswijkstraat,...) omdat er voldoende ondergrondse parkings zijn.
- Gebruiken van gerecycleerde bouwmaterialen bij grote projecten (vb. case in Brussel)
- Bewustwording rond stoken (folder Klimaan).
- Willemen breekwerf = privaat

WERKING MILIEU en KLIMAATRAAD

Voor meer details wordt verwezen naar de afsprakennota in bijlage. Samenstelling is gebaseerd op 3 schillenmodel. Bedoeling is om minstens 3 x per jaar samen te komen, alsook ad hoc.

- Voorstel is om een werkgroep rond circulaire economie (incl. lokale voedselstrategie) op te starten. Suggestie is om informatie over de case in Brussel (bouw van de torens met recyclagematerialen) op te vragen.
- Klimaan heeft verschillende werkgroepen die rond een bepaald thema werken. Topic kan ook binnen de milieu- en klimaatraad worden opgenomen (zie ook afsprakennota).
- Milieudienst stuurt op regelmatige basis overzichtslijst van omgevingsvergunning (milieudossiers en gemengde dossier met belangrijk luik milieu) door naar de adviesgroep. De adviesgroep selecteert zelf over welke dossiers zij advies zullen geven, en kan hier extra info over opvragen. Ook uitnodigingen voor projecten en plannen worden aan de groep bezorgd.

Uitnodiging volgende vergadering: maart 2021. De voorbereiding wordt tijdig bezorgd.